

1. 4857 sayılı İş Kanununun kapsamına tabi olanlar üç temel öge nedir, birer cümle ile tanımlayınız.İşçi: İş (hizmet) akdi ile çalışanlar işçi sayılırlar. İşveren: İş sözleşmesi: İş Kanunu 8/1: İş Sözleşmesi bir tarafın bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olarak tanımlanmıştır.
2. İş Sözleşmesi Türleri nelerdir, bunlardan birini açıklayınız.-Sürekli - Süreksiz İş Sözleşmeleri - Belirli – Belirsiz Süreli İş Sözleşmeleri - Deneme süreli iş sözleşmesi - Kısmi süreli –tam süreli iş sözleşmesi - Çağrı üzerine çalışma ve uzaktan çalışma - Geçici iş akdi - Cezai Şart - Eğitim Gideri **3.sorunun cevabını al**
3. Sürekli ve süreksiz iş akitleri nelerdir, farkını açıklayınız.
- Nitelikleri bakımından en çok 30 iş günü süren işlere süreksiz iş, bundan fazla devam edenlere sürekli iş denir.
4. Belirli – belirsiz süreli iş akdi nelerdir, farkını açıklayınız.-Taraflar belirli bir süre belirtmek suretiyle yaptıkları iş akdini belirli süreli olarak nitelendirse bile objektif koşullar yok ise bu sözleşme belirsiz süreli sayılır.-İş akdinin belirsiz süreli olması asıl, belirli süreli yapılması istisnadır.
- Sözleşme Belirsiz Süreli İse:- Sözleşmenin feshi halinde koşulları oluşmuş ise;- İşçinin işe iade davası açma, kıdem ve ihbar tazminatı talep etme, işverenin ihbar tazminatı talep etme hakkı doğabilir.Sözleşme Belirli Süreli İse:- Sözleşmede belirlenen sürenin kendiliğinden sona ermesi halinde işçi kıdem ve ihbar tazminatı talep edemez.- Akdin sözleşme süresi içinde işçi tarafından haklı nedenle sona erdirilmesi halinde işçi kıdem tazminatı ile sözleşmede işçinin haklı feshine bağlanmış bir ceza şartı hükmü var ise talep edilebilir.- Akdin sözleşme süresi içinde işveren tarafından haklı bir neden olmadan feshi halinde işçi kıdem tazminatı ile bakiye süre ücret alacağını talep edebilir.
5. İş sözleşmesi türlerine göre çalışma saatleri, ücret karşılıkları, fazla çalışma şartları ve nasıl uygulanacağı konuları.- Tam süreli çalışan 45 saat çalışıyor ise (45:2/3) 30 saate kadar yapılan çalışma kısmi sürelidir.- Tam süreli çalışan 40 saat çalışıyor ise (40:2/3) 26.66 saate kadar yapılan çalışma kısmi süreli çalışmadır.-Çağrı üzerine çalışmada sözleşmenin tarafları hafta, ay, yıl içinde işçinin toplam ne kadar süre çalışacağını belirlerler ve işveren en az dört gün önce bildirmek kaydı ile işçiyi işe çağırır. Taraflar bunu belirlemedikleri takdirde haftalık çalışma süresi 20 SAATTİR. Taraflar 20 SAATİN üzerinde ve altında bir süre belirleyebilirler. Sözleşmede çalışma süresi belirlenmemiş ise işveren her çağrıda işçiyi en az 4 SAAT çalıştırmak zorundadır. İşverence daha fazlada çalıştırılabilir.////Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak kural olarak, Türk parası ile işyerinde veya özel olarak açılan bir banka hesabına ödenir. Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak, yabancı para olarak kararlaştırılmış ise ödeme günündeki rayice göre Türk parası ile ödeme yapılabilir.///4857 Sayılı Yasanın 41. Maddesi ile haftalık çalışma süresi 45 saat olarak belirlenmiş, bunu aşan çalışma süresinin fazla çalışma olduğu belirtilmiştir.4857 Sayılı Yasanın 41. Maddesi gereği; haftalık 45 saati geçen her bir saat fazla çalışma için saat başına düşen ücretin %50 yükseltilecek ödenir. Taraflarca daha düşük bir çalışma süresi belirlenmiş ise belirlenen süre ile 45 saat arasında kalan süre fazla sürelerle çalışma için %25 zamlı saat ücret ödenir. 4857 Sayılı Yasanın 46. maddesi ile; işçilere, 63. Maddeye göre belirlenen iş günlerinde çalışması koşuluyla, 7 günlük bir zaman dilimi içerisinde kesintisiz 24 saat hafta tatili kullanılacağı ve bu günün ücretinin bir iş karşılığı olmaksızın ödeneceği düzenlenmiştir.
6. İşe iade davası ve dönme şartları İşçi işe iade davası açar ve işine iade edilirse ve işveren tarafından işe başlatılırsa işverence eski işinde çalıştırılmak zorundadır.4857 sayılı İş Kanunu;nun 18. maddesi uyarınca işçinin iş güvencesi hükümlerinden yararlanabilmesi için fesih bildiriminin yapıldığı tarihte işyerinde 30 ve daha fazla işçi çalıştırılması gerekir. İşverenin aynı işkolunda birden fazla işyerinin bulunması halinde, işyerinde çalışan işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan işçi sayısına göre belirlenir.4857 sayılı İş Kanunu;nun 18.maddesi uyarınca işçinin iş güvencesi hükümlerinden yararlanabilmesi için fesih bildirimin yapıldığı tarihte aynı işverene ait işyeri veya işyerlerinde fasılalı da olsa iş ilişkisine dayalı kıdeminin en az altı ay olması gerekir. Yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem şartı aranmaz.4857 sayılı İş Kanunu;nun 18. maddesi uyarınca işçinin iş güvencesi hükümlerinden yararlanabilmesi işçinin işletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili ve yardımcıları veya işyerinin bütününe sevk ve idare eden ve işçiyi işe alma ve işten çıkarma yetkisi bulunan işveren vekili konumunda bulunmaması gerekir.
7. Kıdem ve ihbar tazminatı alma durumu-Ekonomik kriz nedeniyle iş yerinin kapanması işletme krizidir. Kıdem ve ihbartazminatı ödenmelidir. -İcra suretiyle iş yerinin kapatılması işletme riskidir. Kıdem ve ihbar tazminatı ödenir.
8. Eğitim giderleri konusunda işveren ve işçi arasında eğitim ücretinin karşılanması ve geri istenebilmesi için gerekli durumları açıklayınız.
- İşçiye masrafları işverence karşılanmak suretiyle verilen eğitim karşılığında belli bir süre çalışmanın kararlaştırılması mümkündür. İşçi kararlaştırılan süreden önce haklı bir neden olmadan iş akdini feshederse, çalışmadığı süreyle orantılı olarak eğitim giderlerini ödemekle yükümlüdür. Aynı şekilde işverence haklı nedenle feshedilmesi halinde de eğitim giderlerinin geri isteyebileceğine ilişkin hüküm geçerlidir. İş güvenliği ve sağlığı kapsamında işçiye verilen eğitim giderleri talep edilemez. Eğitim giderlerinin geri istenebilmesi için yazılı bir sözleşme bulunması gerekir.
9. Asıl iş ve yardımcı işi örnek ile anlatınız.
- İş yerinde yürütülen mal ve hizmet üretimine ilişkin olmakla beraber doğrudan üretim organizasyonu içerisinde yer almayan, üretimin zorunlu bir unsuru olmayan ancak asıl iş devam ettikçe devam eden ve asıl işe bağlı olan işe yardımcı iş denir. Bir işin asıl iş mi yoksa yardımcı iş mi olduğu asıl işverenin faaliyet alanına göre belirlenmelidir. Kargo şirketleri için kurye işi asıl iştir. Laboratuvar olarak hizmet veren bir iş yerinde tahlil sonuçlarının kurye ile tahlil yaptırılara ulaştırılmasından kurye işi yardımcı iştir.
10. Fazla çalışma tanımı nedir ve hangi durumlarda fazla çalışma olarak sayılır.
- 4857 Sayılı Yasanın 41. Maddesi ile haftalık çalışma süresi 45 saat olarak belirlenmiş, bunu aşan çalışma süresinin fazla çalışma olduğu belirtilmiştir.
11. Yıllık ücretli izin süreleri nedir nasıl belirlenir. 4857 Sayılı Yasanın 53. Maddesinde; işçilere 1 yıl çalışma süresini tamamladıklarında yıllık ücretli izin kullanılacağı düzenlenmiş, kıdem süresine göre kullanılacak izin süreleri gösterilmiştir. İşçinin hak kazandığı yıllık izin süreleri,* Kıdemi 1-5 Yıl – 14 gün * Kıdemi 6-14 Yıl – 20 gün * Kıdemi 15 Yıl ve üzeri – 26 gün //Ancak, 18 yaş dahil daha küçük ve 50 yaş dahil daha büyük olan işçilerin yıllık izin süreleri en az 20 gün olarak hesaplanır. Yıllık izne hak kazanabilmek için bir tam yıl çalışma şartının gerçekleşmiş olması gerekir.
- 12.İşçi için haklı Fesih için gerekli sebepleri nelerdir, bir tanesini açıklayınız.-İşçi işverenin hilesi ile sözleşmenin esaslı noktalarında hataya düştü ise haklı fesih hakkına sahip olur.-İşveren işçinin veya aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak şekilde sözler söyler, davranışlarda bulunursa ve işçiye cinsel tacizde bulunursa haklı fesih hakkına sahip olur.(Bu eylemin yalnızca işveren tarafından işlenmesi gerekmez. İşveren vekili tarafından işlenmesi de işçi için haklı neden oluşturur.Aile üyeleri ile kastedilen işçinin eşi, çocukları ve birlikte oturmasalar bile yakın akrabalarıdır. İmam nikahlı eş hatta aynı evde bir arada yaşanan kişilerde buna dahildir. -Cinsel tacizin yalnızca iş yerinde yapılması gerekmez, iş yeri dışında da yapılması haklı fesih hakkı verir. -Şeref ve namusa dokunacak söz ve davranışların gıyapta yapılmış olması da haklı fesih imkanı verir. -İspat yükü işçi üzerindedir. Eylemi takip eden 6 iş günü içinde iş akdi feshedilmelidir.)-Ücretin düzensiz ödenmesi işçiye haklı fesih imkanı verir.-Ücretin sigortaya eksik bildirilmesi işçiye haklı fesih imkanı verir.
13. İşveren için haklı fesih için gerekli sebepleri nelerdir, bir tanesini açıklayınız.-İşçinin işveren yahut bunların aile üyelerinden birinin şeref ve namusuna dokunacak sözler sarf etmesi veya davranışlarda bulunması, yahut işveren hakkında şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnatlar da bulunması işverenin haklı fesih hakkına sahip olur.(İşçinin işverenin eşine yönelik olarak (senin karın zaten işe yaramaz terbiyesiz bir kadın" şeklindeki sözleri işverene haklı fesih hakkı verir.)-İşçinin işverenin başka bir işçisine cinsel tacizde bulunması halinde de işverenin haklı fesih hakkı vardır-İşçinin e-maile de yapılsa iş yerinde herhangi bir işçiye hakaret etmesi işverene haklı fesih imkanı verir.-İşçi defalarca yazılı uyarılmasına rağmen işe geç gelmesi haklı fesih sebebidir.
- 14.İşe iade davası sonucu işçi işe başlatılmadığında ödenecek tazminat nedir, nasıl hesaplanır. (İşe Başlatmama Tazminatı / iş güvencesi tazminatı / işe iade tazminatı) işveren, işçiyi bir ay içinde işe başlatmak zorundadır. İşçiyi başvurusu üzerine işveren bir ay içinde işe başlatmaz ise, işçiye en az dört aylık ve en çok sekiz aylık ücreti tutarında tazminat ödemekle yükümlü olur. Mahkeme veya özel hakem feshin geçersizliğine karar verdiğinde, işçinin işe başlatılmaması halinde ödenecek tazminat miktarını da belirler. Kararın kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre için işçiye en çok dört aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer hakları ödenir.
15. Arabuluculu nedir ve sınavda verilecek örnekler açısından arabuluculuk uygun mudur?Arabuluculuk: Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarlı olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemini.

Codes of Ethics

Why are codes important?– Serve and protect the public – Guidance/support for engineers – Inspiration, deterrence, discipline – Shared standards, education, mutual understanding – Profession's image

Fundamental Canons 1. Hold paramount the safety, health, and welfare of the public. 2. Perform services only in areas of their competence. 3. Issue public statements only in an objective and truthful manner. 4. Act for each employer or client as faithful agents or trustees. 5. Avoid deceptive acts. 6. Conduct themselves honorably, responsibly, ethically, and lawfully so as to enhance the honor, reputation, and usefulness of the profession.

5 out of 10 of the IEEE Code of Ethics 1. To avoid real or perceived conflicts of interest whenever possible, and to disclose them to affected parties when they do exist; 2. To be honest and realistic in stating claims or estimates based on available data; 3. To reject bribery in all its forms; 4. To improve the understanding of technology, its appropriate application, and potential consequences; 5. To avoid injuring others, their property, reputation, or employment by false or malicious action

Safety and Risk

Define Safety 1) A thing is safe if, were its risks fully known, those risks would be judged acceptable by a reasonable person in light of their settled value principles 2) A thing is safe (to a certain degree) with respect to a given person or group at a given time if, were they fully aware of its risks they would judge those risks to be acceptable (to a certain degree)."

Define Risk A risk is the potential that something unwanted and harmful may occur

"Making a product safe automatically increases the costs". Give a counter example. Magnetic door catch on a refrigerator (safety for less money!)

Engineer's Responsibilities and Rights

What is Confidentiality and give an example that will count confidential for a company. "Proprietary information" - disclosure to competitors would hurt the company.

The company has a right to some secrets. // or "Employment contracts(??)

What is Conflict of Interest and give an example for a company. Situations that if pursued could keep employees from meeting obligations to employer: - Gifts, bribes, kickbacks? Have you done this? Is it always unacceptable? When/where is it acceptable? - Interests in other companies (suppliers?) - Insider information (impact on stocks)

What is whistle-blowing and what are moral guidelines for whistle-blowing Disclosure by employee outside approved channels, to group that may take action • Topic is a significant moral problem (e.g., public safety)

• "Permissible and obligatory" if: - Actual or potential harm is serious - Harm is documented - Concerns have been reported to superiors - Do not get satisfaction, explore all other organizational channels to the top - Reasonable hope that whistle-blowing will help prevent or remedy the harm - Example: Challenger case

Honesty

What are engineer's truthfulness responsibilities • Forbids lying • Forbids intentional distortion and exaggeration • Withholding relevant information (except for confidential information) • Claiming undeserved credit • Other misrepresentations designed to deceive

Describe three of the Academic Integrity violations for students. • Cheating: Intentionally violating the rules of fair play in any academic exercise, for example, by using crib notes, copying from another student during a test. Case • Fabrication: Intentionally falsifying or inventing information, for example by faking the results of an experiment. Case • Plagiarism: Intentionally/negligently submitting others' work as one's own, for example, by quoting the words of others without using quotation marks and citing the source. Case

Environmental Ethics

What is Environmental ethics the study of moral issues concerning the environment and moral perspectives, beliefs, and attitudes concerning those issues

Describe in what ways companies benefit society through self interest. - Create companies that produce goods and services for consumers - Competition drives quality improvements and cost reductions - New jobs for employees and suppliers - Wealth supports consumerism, taxes, and philanthropy

What is Tragedy of the Commons, and give an example • Aristotle observed we tend to be thoughtless about things we do not own individually and which seem to be in unlimited supply • W.F. Lloyd and G. Hardin: Tragedy of the commons: e.g., cattle in the common pasture of a village were more stunted than those kept on private land. Common fields were more worn than private land. • Individual farmers are motivated by self-interest to enlarge their common-pasture herd by one or two cows, given that each does negligible damage. Yet, when all the farmers behave that way overgrazing harms everyone

What are engineers' roles in concerted responses to ecological concerns? - Develop technical details on environmental impact, encourage corporations to be concerned about the environment - Help set policy, help follow laws - Help make it economically feasible

What is "Sustainable Development"? development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs

Give three ethic types described in Ethical Frameworks and describe one of them. 1. Utilitarianism says maximize good consequences for human beings 2. Virtue ethics 3. Rights ethics: Argues that the basic rights to life and to liberty entail a right to a livable environment (- W.T. Blackstone: "Each person has this right [to a livable environment] qua being human and because a livable environment is essential for one to fulfill his human capacities. And given the danger to our environment today and hence the danger to the very possibility of human existence, access to a livable environment must be conceived as a right which imposes upon everyone a correlative moral obligation to respect)

What is Human Centered Ethics. Do you agree with the idea behind it, and why Human centered ethics: Focuses exclusively on the benefits of the natural environment to humans and the threats to human beings presented by the destruction of nature. I agree. Assumes that among creatures on earth only human beings have inherent moral worth and hence deserve to be taken into account in making moral decisions concerning the environment

Describe one unethical situation you experienced in department, in school, or in your daily lives. Explain how you reacted and consequences?

One of my teachers pressure to buy a book whose one of the writers is my teacher. But I don't buy it and because of I don't give any information about this nothing happened. Teacher make the exam from that book but I study via internet. I pass the course.